

8.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

NOBILIS. AMPLIS. PRUDENTIS. Q.
VIRO

D. EVERHARDO
VOM CAMPE,
J. U. L. SENATORI, ET
SCHOLARCHÆ,
DICATUS:

ET INVITATIO
AD FUNUS EJUS DEDUCENDUM
D. VII. MART. JULIAN.
A. C. c15 l3c LXXV.

Ep. 77.
& seq.

Ulam vulgare est, & commune hominibus omnibus vivere, & mori, tam diversæ vivorum eorum & mortalium de utroque, vivendo, inquam, & moriendo, sive vita, & morte, sententiæ atque præjudicia existunt. Senecæ est: an nescis, unum esse ex vitæ officiis mori? Et hoc alterum: moreris non quia ægrotas, sed quia vivis. Itane? ane hæc tam inter se conjuncta sunt, implicita, & pœne eadem? Quam bene inter se conveniunt, quæ maxime pugnant? Quid magis secundum naturam, quam vivere, quid ei adversum magis, quam mori? Quid illo dulcius, quid hoc acerbius, tristiusve? Imo rerum omnium maxime terribilis mors est, non tam ullius mortalium testimonio, quam naturæ sensu. Fuit olim, qui diceret: vivendum esse sibi, licet in cruce sederit acuta. Hic nimius vitæ quidem, & insanus, & miserrimus amor est. Unum est ex vitæ officiis mori, ut ex Seneca retulimus. Simul enim atque aliquis vivere incipit, ut nos nunc corrupti sumus, aptus & maturus est ad mortem: & omne momentum, quod vivimus; dividimus cum morte, cujus causam, intimæ infixam vitæ, nobiscum circumferimus. Atque viventibus nobis moriendum est, neque enim alii moriuntur. Et cum nostrum sit facere hoc, sine exceptione ullâ, aut effugii spe, sanè vitæ unum officium, & postremum, & maxime necessarium est mori. Adde optimum esse, & utilissimum, & desiderabile, & felicissimum, si lubenter moriamur, si bene, si fiducia vitæ a morte recuperandæ, & immortalitatis futuræ nisi. Sapientissimus quisque æquisimo animo moritur, stultissimus iniquissimo, ut Cicero judicat. Nemo magis autem ita mortem obit, atque Christianus, qui certum habet, non tam mortem, quam immortalitatem ducendam; non mori hoc esse, sed renasci: pro caduca vita, & calamitosa, potiri æterna beatissimaque. Non ereptam vitam, sed donatam mortem nostris credamus, quando evocantur, ut & hoc dicamus cum Romanæ eloquentiæ principe. Quippe si homo, veri numinis, & pietatis expertus, ita sensit, quo sensu

Lib. 3.
de Orat.

sensu nos decet esse, coelestis doctrinae præceptis instructos? Nonne existimemus, mortem nobis dono dari, & beneficii instar esse, quo a Deo servatore nostro in hac vita nullum majus, & magis expetendum conferri potest? Hac in mentem inciderunt, intuentibus in primarium Senatorem, qui nuper vivendi finem fecit, bene meritum, & supremo elogio condecorandum: inciderunt vero, quod cum ceteris vitae officiis, tum hoc extremo egregie, & adeo in exemplum dignus proponi, functus est. Est, inquam, vel potius fuit, nobis, cujus memoriae honorique hæc dantur,

NOBILIS, AMPLISSIMVS, CONSULTIS. Q. VIR,

D. EBERHARDUS VOM CAMPE,

J. U. L. REIP. PATRIÆ HAMBURGENSIS SENATOR

PRUDENTISSIMUS, ET SCHOLARCHA.

Fecit, quod sibi fuit faciendum: a primordiis vitae munia usque ad fatalem hanc metam, qua terminantur, explevit omnia. Abiit, se absolvit, dimissus est a Deo, qui in hac statione collocarat. Aequissimo animo vitam deposuit, nihil moratus, quæ ab officio eum abstrahere poterant moriendi: quæ quidem non deerant, si ipsius animus ex plurium aliorum judicaretur. Nihil omnino acerbam reddebat mortem, quod paulo dulciorem effecerat vitam. Abundare sapientia probavit se summa, per quam fit, ut officia vitae tali pacto consummemus, in primis coelesti, qualis a Deo nobis inspiratur. Quam expetiverunt sibi viri sanctissimi, frequente de moriendo meditatione comparandam. Igitur quasi jubens nos valere, & potius sibi gratulari, & applaudere, quam queri, aut lugere intempestive, ad officia vitae melioris transit. Ut iterum dicamus, perfunctus est partibus omnibus officiorum, quæ inter homines gessit: nunc nobis danda est opera, ut etiam partibus nostris potioribus, & quantum in viribus nostris situm est, erga illum perfungamur. Luctu vero, & pio prosequendus est nobis, non sui causa, sed Reip. sed suorum, sed nostra, quibus est ereptus: cum, si rursus hominum more arbitramur, diu adhuc beneficia aliis, eaque multa, per officiorum suorum partes, præstare potuisset. In primis etiam Musis nostris sub-

tractus est, ab iis que deplendus: utpotē quibus, quod minime silentio prætereundum; prope exitum vitæ benefecit luculentissime, in Athenæi nostri reparatione; dum adjuvit electionem Professorum, quibus diu caruerat. Hoc clarissimum est ejus factum unum, cujus etiam memoria, & laus supererit; quamdiu Musis his nostris superesse datum fuerit, sive monumenta litterarum extabunt ulla. Sic sol, vel aliud sidus ante non raro, quam occidat, resurgere solet clarius, & pulchrius; inter nubes, quæ circumfunduntur. Deinde fungi nos aliis quoque officiis oportet, quæ ipsi debemus; & illo, quod ad exequias cohonestandas pertinet, & ceteris, in posterum continuandis, quibus nomen viri, merita, & laudes prosequamur, & exornemus. Pulchrum est benefacere Reip. ut dixit Sallustius. Maxime est hoc Senatorii ordinis, sive Senatorum proprium, sine quo civitates stare non posse Cicerō testatus est: qui Reip. est custos, præses, & propugnator; cui ordini multa imposita sunt munera, multi labores, multa pericula, non solum legum, sed etiam rumorum, & temporum: ut iterum Tulli verba usurpemus. Adeoque cum nobis, eodem monente, cari esse debeant, qui Reip. bene consulunt, & consuluerunt: caritas hæc iis rebus, quas memoriavimus; pro nostra conditione; quodammodo declarabitur. Atque utinam cogitandi spatium daretur majus, vel eloquentiæ vis copiosior, vel utrumque potius in promptu esset: ut hæc officiorum nostrorum particula, quæ ad elogium pertinet qualescunque concinnandum, & ad posteritatem, si cum fama & dignitate ejus paria facere debeat, transmittendum, meritis ipsius & voluntati nostræ utcunque respondeat! Verum ut ut habeant se res, SENATOR CAMPIUS orationem, quam de ipso afferimus, commendat ipse: imago velut ejus, verbis adumbrata incultis, eo venerabilior futura est, quo magis inelaborata, aut adscitis coloribus minus ornata fuerit. Ita imagines aliæ nonnullæ, rebus a natura ipsa, sine ulla artificum opera, impressæ, sive lapidibus, sive metallis, sive aliis, reperiuntur, quæ ab æstimatoribus peritis naturalium operum præferuntur iis, quæ vel artificiosissime sunt facta. Sed fortassis hæc prolixius: ad imaginem ipsam convertamur,

e De bello
Cati-
lin.

d Orat.
pro P.
Sext.

e L. 2. de
Orat.
s. ibid.

mur, & officia vitæ præcipua, in quibus illa perpetuo elucet, eaque quæ accedunt, & quasi apponuntur, ut in aliis, quæ delineantur, accidit. Officia vitæ a nascendo auspiciatus est, ut alii faciunt homines, feceruntque omnes, si duos excipias, quos omnipotens conditor, & pater humani generis, ipse sua manu peculiariter formare dignatus est. Fuerunt qui dicerent, invitos nos nasci, invitos mori. Nescio, quam recte. Naturæ sponte, nisi quid obftet, in lucem potius properamus, quam prodimus, ferimurque impetu, sine memoria, sed non sine summa propensione, quæ est pro voluntate. Auspicalem vitæ diem, sive natalem, sortitus est XVIII. Maji Juliani, anni hujus seculi XIX. hic Hamburgi. Inde procedunt cetera vitæ, in hunc diem productæ, munia. Et potest gaudere hac urbe, patria sua tam illustri, quemadmodum ea vicissim cive tam nobili, qui ei natus est domi. Cum Reip. natus esset, statim sacra ablutus aqua Christo, & ecclesiæ renascebatur, inferebaturque. Porro magnam vim, magnam necessitatem, & religionem possidere paternum maternumque sanguinem, Cicero nos jubet credere, innumera aliorum comprobant suffragia, Orat. pro Rosc. Amer. exemplaque, documento est noster SENATOR. In eorum, ex quibus natus est, serie, sive ordine, antecedit pater, JOACHIMUS VOM CAMPE, J. U. L. & Senator Hamburgensis, qui quoque præfectus Ritzbutelensis fuit: cui juncta uxor GESA TVESTRENGIA, mater nostri. Ille discessit ex hac vita, A. cl. l. c. XXXVIII, hæc A. cl. l. c. LXXI, cum ad grandiore ætatem pervenisset. Si pergamus ad remotiores, offeruntur hi præcipue: avus PARIDOM VOM CAMPE, Senator, & abavus, JOACHIMUS VOM CAMPE Consul: quibus associetur EBERHARDUS TVESRENGIUS Consul, avus maternus. Videtis, cum sanguine paterno maternoque propagatam virtutem, propagatam dignitatem nostri EBERHARDI: in quo qui ipsum procreant, quasi revivixerunt, optamusque, ut similiter aliquando filius eum nobis, vel potius Reip. reddat. Dignum se a teneris usque hoc ortu præbuit, tam morum elegantia, quam ingenii cultura, quæ vim insitam promovet, auget, perficit. In his vitæ,

vitæ, jam ad seria tendentis, & magis magisque expoliendæ,
 officii diligenter versabatur. . . Itaque cum domi satis pro-
 fecisse videretur, in Academiam Juliam a matre, amantissi-
 ma sui, missus est, jam patre orbatus, anno dō bē xxxix: in
 qua Musarum officina nobilissima commorabatur ad an-
 num usque XLIII secutum: quo ad Jenenses, studiorum
 quoque gloria insignes, demigravit, ibidemque an. XLVI
 honore Licentiæ juris utriusque, uti appellant, ab iis fuit
 auctus. . . Postea itineribus se commisit, ut, si civis mundi,
 ut ita loquamur, factus esset magis, patriæ prodesset magis.
 Nobilissimis duobus juvenibus Holsatis ALEFELDIIS
 magister & comes addebatur primo: & deinceps cum eo-
 rum uno BERTRAMO VON ALEFELD post moram,
 Franekeræ in Frisia tractam, Galliam & Italiam adiit, &
 Ulyseo more, præter Germaniam, perlustravit. . . Atque
 hoc modo hæc vitæ officia cum laude absolvit: majora re-
 duci patria parabat, & concessit, quæ tamē paucissimis per-
 stringenda sunt nobis, spacio & tempore exclusis. . . Dica-
 stero inferiori accessit A. LVII, & sequente: A. LVIII am-
 plissimo Senatorum ordini cooptatus Petrina die tum so-
 lemni, sive XXI, Febr. A. LXVIII, una cum nobilif. amplif. q.
 V. D. D. VINC. GARMERO SYNDICO Reipl. hujus-
 que caussa missus est Ratisbonam, ad comitia imperii, &
 pbrro Vindobonam, in aulam augustif. Imperatoris: re-
 busque confectis feliciter domum revertit A. LXV. Sena-
 toris muneribus obitus ostendit, in summum civitatis no-
 stræ consilium convenire ea, quæ superius ex Tullio ad-
 ducebamus. . . Quod ad privatam vitam, & ejus officia at-
 tinet, etiam in iis fidem, diligentiam, prudentiam suam non
 passus est deficere: acceptosque hic merito refert divinæ
 providentiæ prosperos successus rerum suarum, & multum
 bonorum, quibus est cumulatus. . . Arborem retulit, ad
 rivum consistam, qualem divino carmine Davidēs laudat.
 Uxorem primam duxit A. LV virginem lectissimam, CA-
 THARINAM, viri honestissimi JOH. MOLLERII XII-V.
 filiam. . . Sola domum hæc servabat, ut ad Virgilianum il-
 lud alludam. Suscepit ex ea filium JOH. JOACHIMUM,
 & filiam CATHARINAM GESAM, ambos superstites,
 arboris laudatæ fructus eximios, & gratissimos, in quos De9
 paren'

parentum sortem transferat confirmatam. Secundis nuptiis, etiam auspiciatissimis, conjugem sibi præstantis. foeminam AGNETEM viduam adjunxit, patre nob. & experientis. V. BERNH. LANGVEDELIO M. D. & archiatro, progenitam. Factum hoc est A. LXVI, postquam priorem amisisset A. LXI. Ex hac natæ ipsi sunt filiæ duæ, quarum una AGNES GERTRUDIS reliqua est, quæ cum ceteris, & matre dulcissima, licet minor natu, parentis desideratissimi obitum lacrymis luctuque prosequitur. Fidem & affectum uxorum erga ipsum, & ipsius erga illas, liberorum amores, & disciplinam domesticam, quibus omnibus se probavit & providentissimum, & diligendum patrem familias, maritum, patrem, commendemne pluribus? Notissima sunt, verbis abutendum nunc non est. Officia vitæ ita universa est executus, ut repetamus, & extremum D. XXVIII Febr. nuper elapsi, hor. IX vespertina, qua beatissima morte & vitam hanc, & omnia ejus officia finivit. Jam ab aliquo tempore valetudine afflicta dubiaque esse cœperat, ut per annos diu colliguntur, & ingravescent sensim, & denique subito erumpunt, ac vi agunt, quæ viventes ad terminum deducunt officiorum, & cessationem. Vita a re tenui pendet, & quasi filo quodam fragili, cordis scilicet motu, qui admirabili necessitate cum perpetuo usu copulatus est aeris, per reciprocaiones agitant. Itaque aëre magis vivimus, quam aliis. Commicante spiritu, & micante corde, spiramus & commovemur, quod vivere est: spiraculis interclusis, acquiescimus, quod est mori. Quod fit nonnunquam repente, vi morbi subito vitæ fontem opprimente, quod accidit nostro Senatori. Ut moreretur, vivendum ipsi fuit. Hinc dicebat Seneca, mori nos, quod vivamus, non quia ægrotemus: etsi hoc dictum videtur subtilius, ut Stoicorum plurima. Inchoavit vero SENATOR optimus eodem momento alterius vitæ officia nunquam finienda, ad quæ etiam pergendum nobis. Interea, dum hic sumus, hæc faciamus quæ possumus fide & diligentia, & ea quoque SENATORI beato præstemus extrema, quæ supra indicavimus. Exequiis solemnibus efferetur D. VII. Mart. in conditorum deponendus, quod est in æde D. Nicolai. Det Deus ut nos quoque diligentissime perpendamus momenta officiorum nostrorum omnium, & supremo fungamur bene, quoniam nulum aut difficilius, aut salutarius. Apponimus funebre carmen, & rogamus, venia detur, si quæ nostro huic officio defint, aut minus sint recte dicta factave.

Mundo

MUndo CAMPIUS exiit SENATOR,
 Qui nunc horribili ruit tumultu,
 Discerptus Furiis. Et ille vitæ
 Multis muneribus, probeque functus
 Et feliciter, exiit vocatus.
 Partes officii peregit omnes:
 Extremum fuerat mori beate.
 Felix officiis utrisque, CAMPI,
 Vivendi bene, quam diu dabatur,
 Cedendi bene fortiterque vita.
 Summam conficiunt eam bonorum
 Hæc conjuncta, Dei favore dantis,
 Quæ vitamque beat, beatque mortem.
 Sic est vivere, sic morique latum.
 Sic se munera consequuntur apte.
 Et vitæ officiis Deo probamur,
 Mortisque officio Deo probamur:
 Qui vitæ moderator atque mortis,
 Et dextra retinet potente fata,
 Quæ mortalibus hanc ferunt, & illam.
 Non tu munera grata non habebas,
 Divina bonitate contributa,
 Quæ vitam deceant, juventque CAMPI,
 Quæ reddant facilem, magisque suavem:
 Sed cœlestia dona prætulisti,
 Quæ vitam faciunt, & hanc perennem,
 Modis omnibus unice beatam.
 Ad hanc officiis tuis iusti
 Expletis, quibus est statuta meta:
 Hic tu nunc aliis vacas, SENATOR,
 Felix officiis, quibusque nulla
 Res fraudi est, neque finis est futurus.
 Sic nunc integra vitæ, nulla mors est:
 Sic nunc sidereo sedes Senatu,
 Ut non cedere debeas, SENATOR.

P. P. D. VII. MART.

MICHAEL KIRSTENIUS, PH. ET
 MED. D. P. P. ET N. R.